

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

8 iulie 2014

V.I. nr. 263

Comisia drepturilor omului și relații interetnice

La proiectul de lege nr.180 din 15.05.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative se propune următorul amendament.

De exclus punctul 2 din Art.IV din proiect, păstrînd astfel redacția actuală a art.(4) și (5) ale Articolului 51 din Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995.

Argumentare:

Modificările propuse la Art.IV pct.2 din proiectul de lege nu sunt logice și valorilor morale și tradițiilor culturale moldovenești, dat fiind faptul că mama și tatăl implicit sunt părinți și membri ai familiei.

Violeta IVANOV

Deputat în Parlament

CD-5/179

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

10 septembrie 2014

CPS-5 nr. 105

AMENDAMENTE

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

(nr. 180 din 15.05.2014)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului și în legătură cu multiplele adresări din partea cetățenilor, precum și din partea organizațiilor nonguvernamentale, propun expunerea într-o nouă redacție a modificărilor prezentate la art. 51, după cum urmează:

Art. IV, art. 51:

La alineatul (4), sintagma „mama sau un alt membru al familiei care îngrijește copilul bolnav poate fi scutită de lucru, în modul stabilit, acordându-i-se indemnizație pe linia asigurărilor sociale.” a se substitui cu sintagma: „dreptul la indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav se acordă, opțional, unuia dintre părinți: mamei sau tatălui. În cazul în care nici mama, nici tata, din motive întemeiate, nu pot îngriji copilul bolnav, indemnizația se acordă altor persoane asigurate, opțional: tutorelui, altui membru de familie, bunicului, bunicii.”

La alineatul (5), cuvintele „mama (tatăl) ori o rudă are dreptul” propun a fi substituită prin sintagma „unul dintre părinți: mama sau tata, ori opțional tutorele, alt membru de familie, bunicul, bunica au dreptul” și în continuare după text.

Vladimir HOTINEANU,
deputat în Parlament

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

13 mai 2015

VP-1 nr. 124

Domnului Țurcanu Vladimir
Președintele Comisiei
pentru drepturile omului
și relații interetnice

Stimate domnule președinte,

Prin prezenta, ca urmare a analizei detaliate a Raportului Comisiei pentru Drepturile Omului și Relații Interetnice din 18 septembrie 2014, nr.6/231, cu privire la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, am constatat că se propune excluderea **art. X** din proiect care presupune completarea Codului Muncii al Republicii Moldova, nr.154-XV din 28 martie 2003 cu **art. 124¹ - Concediul paternal**. Excluderea articolului sus-menționat este motivat de avizul Ministerului Finanțelor care insistă asupra lipsei acoperirii financiare pentru implementarea acestor prevederi.

Potrivit prevederilor art. 73 al Constituției Republicii Moldova, din 29.07.94, dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia. Reieșind din această prevedere, Guvernul prezintă Parlamentului, spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin hotărârea nr. 322 din 08 mai 2014.

Menționez, că odată ce acest proiect a fost aprobat și prezentat Parlamentului spre examinare se prezumă că acesta a trecut consultările necesare, inclusiv la Ministerul Finanțelor, pentru a fi înregistrat ca inițiativă legislativă la Secretariatul Parlamentului.

În acest context, consider că nu este corect, din punctul de vedere a tehnicii legislative, excluderea din proiectul de lege a prevederilor referitoare la **art. 124¹ Concediul paternal al art. X** din proiect. Deoarece reprezentatii Ministerului Finanțelor care participă la ședințele Comisiei, nu pot elabora avize din numele întregului Guvern, iar dacă și o fac, acest lucru se produce până ca această hotărâre de Guvern să ajungă spre examinare în Parlament.

Din aceste considerente, ținem să aducem la cunoștința comisiei, prevederile art. 131 aliniatul (4), al Constituției Republicii Moldova, din 29.07.94, prin care orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sânt acceptate de Guvern.

Totodată, dacă analizăm Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pentru anii 2015-2018, constatăm că la **Capitolul "Politici Sociale Proactive"**, se regăsesc prevederi referitoare la:

- dezvoltarea politicilor proactive de susținere a familiilor cu copii prin garantarea dreptului la concediu paternal oferit taților la nașterea copiilor;
- îmbunătățirea mecanismelor de conciliere a vieții de familie cu cea profesională.

Un alt motiv în susținerea acestei inițiative este Recomandarea R (96)5 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind reconcilierea vieții de familie cu responsabilitățile de serviciu prin care Uniunea Europeană promovează echilibrul între viața de familie și cea profesională, încurajând tatăl nou-născutului să se implice activ în creșterea acestuia. Aici putem aduce și exemple de bune practici unde Concediul parental este prevăzut în legislație:

- 1) Portugalia oferă taților doar o săptămâna de concediu, aceasta fiind obligatorie;
- 2) Irlanda alocă trei luni de concediu pentru fiecare părinte și încă trei luni ce pot fi împărțite între părinți așa cum doresc;
- 3) În Germania, tatăl are dreptul la două luni din cele 14 de concediu plătit pentru creșterea copilului, în timp ce în Suedia tatăl beneficiază de minimum două luni, iar indemnizația este de 80% din venitul net;
- 4) În România Concediul paternal se acordă în baza cererii prezentate în primele opt săptămâni de la nașterea copilului. Potrivit Codului muncii, cele cinci, și respectiv 15 zile de concediu paternal constituie vechime în muncă, iar angajatorul nu poate refuza acordarea concediului.

Consider oportun ca în raportul pentru lectura a doua asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.180 din 15.05.2014 care prevede inclusiv completarea Codului Muncii al RM, nr.154-XV din 28 martie 2003 să fie păstrată norma privind instituirea concediului paternal în varianta propusă de Guvern.

Cu respect,

Liliana PALIHOVICI

24 iulie 2016

✓ nr. 045/116-1

Amendamente

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 180 din 15.05.2014

În temeiul art. 59 și 65 al Regulamentului Parlamentului se înaintează următoarele amendamente vis a vis de conținutul proiectului de lege nr. 180 din 15.05. 2014.

La art.I.p.4, în art.27 alin.4 de exclus cuvintele "cota de reprezentare minime de 40%".

Proiectul reglementează un aspect fundamental din activitatea partidelor, însă este absolut normal și firesc ca fiecare partid, mai ales cele care se pretind a fi europene, să își decidă politica de promovare a cadrelor, astfel reprezentând interesele celor care îi votează.

Cotele sînt măsuri afirmative. Orice măsură afirmativă are o componentă discriminatorie, are o componentă care într-un sens umilește. Eu admir foarte mult doamnele care au ajuns în viața politică fără cote, demonstrează realitatea că în Republica Moldova se poate. Doamnele care au talent, doamnele care doresc pot să se realizeze inclusiv în viața publică.

"Principiul asigurării egalității de șanse între femei și bărbați" înseamnă egalitate în drepturi, oportunități și responsabilități în toate sferele vieții. Egalitate în drepturi. Este o confuzie atunci cînd un drept se transformă într-o obligație. Dreptul înseamnă drept. Șansă înseamnă șansă. Oamenii, indiferent de sexul pe care îl au, indiferent de starea lor socială, indiferent de convingerea lor religioasă, de grupul etnic din care fac parte, au și trebuie să aibă șanse egale. Tot ce trebuie să facă un stat este să ofere aceste șanse egale, iar cei care doresc să realizeze ceva în viață să se folosească de aceste șanse.

Noi trebuie să educăm o societate prin convingere, nu prin constrîngere. Eu sînt pentru principiul egalității de șanse, dar acest lucru trebuie obținut prin convingere și prin educarea societății, nu prin măsuri afirmative și restrictive, măsuri imperative. Pentru că aceasta nu este decît o deformare și o denaturare a conceptului de egalitate. Acesta nu mai este un concept de egalitate atunci cînd este forțat și este impus.

La Art.VII, p.2 în art.11¹, alin.(1) de exclus lit.c.

În legătură cu interzicerea publicității sexiste, articolul 11¹ alineatul (c), să fie interzisă prezentarea femeii ca mamă și soție, a bărbatului ca soț și bărbat, presupun. Pînă acum noi în mod, după mine, firesc și frumos admirăm femeia că ea este o mamă, este o soție. Proiectul propune să ne interzică să mai spunem lucrul acesta. La APCE s-a discutat o rezoluție privind interzicerea sexismului. Și, din cîte îmi amintesc, aceste elemente au fost excluse. Eu înțeleg că atunci cînd femeia este prezentată ca o marfă din punctul de vedere al serviciilor sexuale, este umilitor și degradant. Aici sînt de accord. Dar nu cred că putem merge pînă acolo încît să interzicem să o prezentăm pe femeie ca

mamă și soție.

La Art.XII p.1 din art.2 de exclus noțiunea "grup coordonator":

Prin acest proiect de lege, se propune să fie creat un nou mecanism – Grupul coordonator în domeniul gender. Noi avem în Republica Moldova astăzi, în urma adoptării Legii cu privire la asigurarea egalității, un consiliu care are menirea să prevină discriminarea. Inițiind sau propunând să mai avem un asemenea mecanism, cred că, totuși, noi dublăm, adică ceea ce face un consiliu, măi dăm unui alt organ coordonator să se ocupe de aceste lucruri.

Mai mul decât atât, acestui organ i s-a dat dreptul să coordoneze, să monitorizeze implementarea recomandărilor adresate Guvernului din partea comitetelor și consiliilor specializate ale ONU și Consiliului Europei. Noi, în Republica Moldova, avem un mecanism de semnare a convențiilor și de ratificare a lor în Parlament. Nu cred că este corect să oferim dreptul unei instituții sau unui, departament care va fi în cadrul ministerului să se ocupe de anumite lucruri care țin de suveranitatea Republicii Moldova. Noi, ca și stat, vom decide la ce convenții aderăm, ce convenții semnăm, ce convenții ratificăm. mȘi repet: avem deja un organ care are menirea prin lege să supravegheze tot ceea ce ține de discriminare, inclusiv discriminarea gender.

Valeriu GHILEȚCHI,
Deputat în Parlament

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

06 decembrie 2015

MS nr. 04

Amendament la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 180 din 15.05.2014

În temeiul art. 59 și 65 al Regulamentului Parlamentului se înaintează următorul amendament vis a vis de conținutul proiectului de lege nr. 180 din 15.05. 2014.

La examinarea aspectului de asigurare a cotei obligatorii de reprezentare a ambelor sexe pe listele electorale, în cadrul Comisiei drepturile omului și relații interetnice, s-a decis aprobarea modelului de sancțiune fiscală, potrivit căruia concurenții electorali, care nu respectă cota de reprezentare la formarea listelor electorale urmează a fi lipsiți de dreptul de a beneficia de alocații de la bugetul de stat pe un termen de 1 an.

În aceste condiții propun a extinde termenul respectiv până la perioada unui mandat.

**Mihaela Spătaru,
Deputat în Parlament**

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

06 decembrie 2015

IC nr. 8

Amendamente

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 180 din 15.05.2014

În temeiul art. 59 și 65 al Regulamentului Parlamentului se înaintează următoarele amendamente vis a vis de conținutul proiectului de lege nr. 180 din 15.05. 2014.

Se propune excluderea art.V din proiect: „(6) La formarea componenței nominale a biroului permanent se recomandă respectarea cotei de reprezentare minimă de 40% a ambelor sexe.”

Din moment ce Ministerul Finanțelor, în mod repetat a informat despre lipsa acoperirii financiare pentru realizarea prevederilor ce țin concediul paternal, insistând asupra excluderii lor din proiect, în calitate de alternativă se propune următoarea soluție.

Odată ce cu aprobarea Confederației Patronatelor și Confederației Sindicatelor în Convenția colectivă (de nivel național) nr.2 din 9 iulie 2004 a fost stabilit dreptul la concediu paternal cu o durată de 3 zile, este oportun ca termenul respectiv, aprobat deja prin parteneriat social, să fie sincronizat cu cel din art.124¹.

Astfel, la alin.(2) al art.124¹ termenul de 14 zile se propune a fi substituit cu termenul de 3 zile.

Ion CASIAN,
Deputat în Parlament

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

06 decembrie 2015

CN nr. 116

Amendamente

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
nr. 180 din 15.05.2014

În temeiul art. 59 și 65 al Regulamentului Parlamentului se înaintează următoarele amendamente vis a vis de conținutul proiectului de lege nr. 180 din 15.05. 2014.

Se propune excluderea completării propuse la lit. o) al alin.(1), art.26 din art. VIII al proiectului de lege, deoarece scopul modificării nu este clar definit, iar mecanismul de implementare nu este expres prevăzut, ceea ce face imposibilă implementarea acestei prevederi.

Grigorii NOVAC,
Deputat în Parlament

06 decembrie 2015

09 nr. 9

Amendamente

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 180 din 15.05.2014

În temeiul art. 59 și 65 al Regulamentului Parlamentului se înaintează următoarele amendamente vis a vis de conținutul proiectului de lege nr. 180 din 15.05. 2014.

La Art.VII, art. 11¹ se propune excluderea calificării ca publicitate sexistă expunerea corpului feminin sau masculin ca obiect sexual pentru promovarea produselor mărfurilor și serviciilor, deoarece este o măsură care prin interpretare ar fi aplicată inclusive valorilor culturale, îngrădind promovarea acestora fie și prin intermediul publicității comerciale.

La Art. VIII, în art.79 alin.(3) și 126 alin.(2) se propune în următoarea redacție:

”În cazul în care concurentul electoral prezintă lista ce nu corespunde cerințelor specificate în alin.2, Comisia Electorală Centrală notifică acest fapt și recomandă acestuia să efectueze aranjamentele de rigoare cu cel puțin 7 zile până la data alegerilor. În cazul în care concurentul nu se conformează cerințelor până la expirarea acestui termen, Comisia Electorală Centrală va adopta o hotărâre cu privire la constatarea acestui fapt și lipsirea concurentului respectiv de dreptul la alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de 1 an.” Perioada de un an s-a luat ca referință celei din art.31¹ alin.(4) al Legii privind partidele politice care prevede că în cazul încălcării reglementărilor cu privire la donații CEC adoptă o hotărâre privind lipsirea partidului respectiv de dreptul la alocațiile de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 6 luni până la un an.

Deoarece, proiectul în cauză nr.101 conține reglementări similare celor prevăzute în proiectul de lege nr. 180 din 15.05.2014, care vizează aceeași problemă dar conceptul căreia diferă de cel al inițiativei legislative menționate mai sus și în legătură cu faptul că proiectul de lege nr. 180 din 15.05.2014 constituie o inițiativă legislativă mai amplă, este oportun ca, în temeiul art.56 alin.(4) din Legea pentru adoptarea Regulamentului să se propună Parlamentului revotarea proiectul nr. 180 din 15.05.2014 pentru examinare și adoptare în lectura întâi, considerîndu-se proiect de bază, urmînd a fi comasat pentru lectura a doua cu proiectul de alternativă nr. 101 din 11.03.2014.

Vladimir TURCAN,
Deputat în Parlament